Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (prvo vijeće)

24. travnja 2017.*

„Javna služba – Član ugovornog osoblja za pomoćne poslove – Članak 24. Pravilnika o osoblju – Zahtjev za pomoć – Članak 12.a Pravilnika o osoblju – Uznemiravanje – Članak 90. stavak 1. Pravilnika o osoblju – Pravilnikom propisani rok za odgovor od četiri mjeseca – Odluka tijela nadležnog za sklapanje ugovora da pokrene upravnu istragu – Nezauzimanje stajališta tijela nadležnog za sklapanje ugovora o postojanju navodnog uznemiravanja u pravilnikom propisanom roku za odgovor – Pojam implicitne odluke o odbijanju zahtjeva za pomoć – Nepostojeći akt – Nedopuštenost“

U predmetu T -570/16,

H. F., sa stalnom adresom u Bousvalu (Belgija), koju zastupa A. Tymen, odvjetnik,

tužiteljica,

protiv

Europskog parlamenta, koji zastupaju E. Taneva i M. Ecker, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 270. UFEU-a radi, s jedne strane, poništenja implicitne odluke parlamentarnog tijela nadležnog za sklapanje ugovora o zapošljavanju, navodno donesene 11. travnja 2015., kojom je odbijen zahtjev za pomoć koji je tužiteljica podnijela 11. prosinca 2014. i, s druge strane, naknade štete koju je tužiteljica navodno pretrpjela,

OPĆI SUD (prvo vijeće)

u sastavu: I. Pelikánová, predsjednica, P. Nihoul i J. Svenningsen (izvjestitelj), suci,

tajnik: E. Coulon,

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

1 Tužiteljica, H. F., bila je zaposlena u tijelu Europskog parlamenta nadležnom za sklapanje ugovora o zapošljavanju (u daljnjem tekstu: tijelo nadležno za sklapanje ugovora) na uzastopne ugovore od 6. siječnja do 14. veljače 2003., od 15. veljače do 31. ožujka 2003. , od 1. travnja do 30. lipnja 2003. i od

* Jezik postupka: francuski

1. do 31. srpnja 2003., kao član pomoćnog osoblja, kategorije koja je bila predviđena u Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Europske unije (u daljnjem tekstu: Uvjeti zaposlenja), u njihovoj verziji prije 1. svibnja 2004. Tužiteljica je bila raspoređena u Audiovizualni sektor, koji je kasnije postao odjel (u tekstu: Audiovizualni odjel) Uprave za usmeno prevođenje Glavne uprave (GU) za informacije i odnose s javnošću, DG za komunikacije. Tamo je obavljala poslove asistentice kategorije V., grupe V., razreda 3.

2 Nakon toga je bila zaposlena od 1. kolovoza 2003. do 31. ožujka 2005. u društvu sa sjedištem u Francuskoj, koje je za Parlament pružalo usluge kao organizator produkcije zbog povećanja djelatnosti Audiovizualnog odjela u svezi s organizacijom produkcije.

3 Tijelo nadležno za sklapanje ugovora ponovno je zaposlilo tužiteljicu, ovaj puta kao članicu ugovornog osoblja raspoređenu u Audiovizualni odjel, od 1. travnja 2005. do 31. siječnja 2006., a zatim kao članicu privremenog osoblja, raspoređenu u isti odjel, od 1. veljače 2006. do 31. siječnja 2012.

4 Od 1. veljače 2012. do 31. svibnja 2015. nastavila je raditi kao članica ugovornog osoblja za pomoćne poslove raspoređena u Audiovizualni odjel na temelju uzastopnih ugovora na određeno vrijeme.

5 Tužiteljica je 26. rujna 2014. otvorila bolovanje i otada nije nastavila obavljati profesionalnu djelatnost u Parlamentu.

6 Dopisom od 11. prosinca 2014., upućenom glavnom tajniku Parlamenta (u daljnjem tekstu: glavni tajnik) i, u kopiji, predsjedniku Savjetodavnog odbora nadležnog za prijave zbog uznemiravanja i njegovo sprječavanje na radnom mjestu (u daljnjem tekstu: Savjetodavni odbor) te predsjedniku Parlamenta i glavnom direktoru GU-a „Kadrovski poslovi”, tužiteljica je, na temelju članka 90. stavka 1. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije (u daljnjem tekstu: Pravilnika o osoblju), podnijela zahtjev za pomoć u smislu članka 24. Pravilnika o osoblju (u daljnjem tekstu: zahtjev za pomoć) s obzirom na to da se navedeni članci primjenjuju po analogiji na članove ugovornog osoblja na temelju članaka 92. i 117. Uvjeta zaposlenja. U prilog tom zahtjevu tvrdila je da je bila žrtva uznemiravanja od strane načelnika Audiovizualnog odjela, koje se odražavalo u njegovu ponašanju, riječima i dopisima, posebice na sastancima službe. Zahtijevala je da se donesu hitne mjere kako bi je se odmah zaštitilo od njezina navodnog uznemiravatelja i da tijelo nadležno za sklapanje ugovora otvori upravnu istragu radi utvrđivanja činjenica.

7 Dopisom od 13. siječnja 2015., načelnik odjela za ljudske resurse (u daljnjem tekstu: odjel za ljudske resurse) Uprave za resurse OU-a „Kadrovski poslovi”, koji je također predsjednik Savjetodavnog odbora, potvrdio je primitak tužiteljičina zahtjeva za pomoć i obavijestio je da je taj zahtjev proslijeđen direktoru OU-a za kadrovske poslove, koji će odlučiti o navedenom zahtjevu u svojstvu tijela nadležnog za sklapanje ugovora u roku od četiri mjeseca, po isteku kojeg bi se po potrebi moglo smatrati da je donesena implicitna odluka o odbijanju zahtjeva za pomoć te bi ta odluka potom mogla biti predmet žalbe u skladu s člankom 90. stavkom 2. Pravilnika o osoblju.

8 Dopisom od 23. siječnja 2015., savjetnik tužiteljice obavijestio je glavnog direktora GU-a za kadrovske poslove među ostalim o tome da je načelnik Audiovizualnog odjela obaviješten o podnošenju zahtjeva za pomoć i pokretanju upravne istrage tijela nadležnog za sklapanje ugovora. Naime, ta je informacija bila uključena u zapisnik sa sastanka Audiovizualnog odjela, što je doprinijelo prijenosu određenih informacija ne samo tužiteljičinim kolegama, nego i određenim ljudima izvan ustanove. Na tom je sastanku načelnik Audiovizualnog odjela također najavio da se tužiteljica neće vratiti u Audiovizualni odjel i da, slijedom toga, treba razmisliti o reorganizaciji dijela Audiovizualnog odjela, nazvanog „Newsdesk Hotline”.

9 Elektroničkom poštom od 26. siječnja 2015., službenik odjela „Zapošljavanje članova ugovornog osoblja i akreditiranih parlamentarnih asistenata” (u daljnjem tekstu: odjel za zapošljavanje članova ugovornog osoblja) uprave „Razvoj ljudskih resursa” (u daljnjem tekstu: uprava za ljudske resurse) GU-a za

kadrovske poslove glavnog tajništva Parlamenta, dostavio je tužiteljici „obavijest kojom se potvrđuje promjena [njezina] radnog mjesta od 21. [siječnja] 2015.”. U toj je obavijesti, također od 26. siječnja 2015., bilo navedeno da će tužiteljica biti raspoređena, s retroaktivnim učinkom od 21. siječnja 2015., u Odjel za program posjetitelja Europske unije (EUVP) (u daljnjem tekstu: Odjel za program posjetitelja) uprave za odnose s građanima GU-a za komunikaciju i da, osim tog preraspoređivanja, neće biti drugih promjena u njezinu ugovoru o radu (u daljnjem tekstu: odluka o preraspoređivanju).

10 Dopisom od 4. veljače 2015., glavni direktor GU-a za kadrovske poslove odgovorio je na dopis tužiteljice od 23. siječnja 2015., navodeći da je mjera premještaja u odnosu na načelnika Audiovizualnog odjela usvojena u korist tužiteljice, a sastoji se u preraspoređivanju potonje u Odjel za program posjetitelja. Glede informacija koje je načelnik Audiovizualnog odjela naveo na sastanku tog odjela, tužiteljici je bilo rečeno da te informacije „treba shvatiti u okviru mjera premještaja usvojenih u korist [tužiteljice], a ne kao zastrašivanje usmjereno prema drugim članovima njezina odjela, [a] još manje kao novi znak uznemiravanja [tužiteljice]. Osim toga, glavni direktor GU-a za kadrovske poslove obavijestio je tužiteljicu o tome da je, nakon temeljitog pregleda njezina spisa, i kao odgovor na njezin zahtjev za pokretanje upravne istrage, odlučio proslijediti taj spis Savjetodavnom odboru, čiji će ga predsjednik obavještavati o njegovu daljnjem razvoju. Glavni direktor GU-a za kadrovske poslove smatrao je da je time odgovorio na zahtjev za pomoć i da je to, u području njegove nadležnosti, značilo „okončanje postupka” u tužiteljičinom predmetu (u daljnjem tekstu: odluka od 4. veljače 2015.).

11 Dopisom od 12. veljače 2015., tužiteljičin savjetnik je, s jedne strane, zatražio od glavnog direktora GU-a za kadrovske poslove da objasni opseg mjera koje je najavio u svojoj odluci od 4. veljače 2015., a posebice da navede je li mjera premještaja tužiteljice usvojena na privremenoj osnovi. S druge strane, podsjetio ga je da, u skladu s internim pravilima glede Savjetodavnog odbora o uznemiravanju i njegovoj prevenciji na radnom mjestu (u daljnjem tekstu: interna pravila glede uznemiravanja), osobito člancima 14. i 15., nije na Savjetodavnom odboru da odlučuje o zahtjevu za pomoć, nego da samo prenese povjerljivo izvješće glavnom tajniku, na kojem je, u svakom slučaju, da poduzme mjere u skladu s člankom 16. tih internih pravila. Tužiteljica je zato smatrala da je glavni direktor GU-a za kadrovske poslove i dalje osoba ovlaštena odlučivati o njezinu zahtjevu za pomoć u svojstvu tijela nadležnog za sklapanje ugovora, a ne Savjetodavni odbor.

12 Dopisom od 4. ožujka 2015., direktor GU-a za kadrovske poslove ponovio je svoje stajalište da je, svojom odlukom o upućivanju zahtjeva za pomoć Savjetodavnom odboru, „okončao taj postupak u odnosu na svoje područje nadležnosti” i da je činjenica, iako mu je predsjedništvo Parlamenta povjerilo ovlasti tijela nadležnog za sklapanje ugovora za odlučivanje o zahtjevima za pomoć podnesenima na temelju članka 24. Pravilnika o osoblju, da nije mogao zanemariti interna pravila glede uznemiravanja, kojima je briga za postupanje u slučaju trajnog uznemiravanja povjerena glavnom tajniku. Osim toga, naveo je da je mjera premještaja tužiteljice iz Audiovizualnog odjela u Odjel za program posjetitelja bila provedena i na tužiteljičin zahtjev, sadržan u zahtjevu za pomoć, kao i „u interesu službe kako bi se zadovoljile rastuće potrebe u [Odjelu za program posjetitelja]”, te da se to preraspoređivanje mora održati do isteka njezina ugovora.

13 Elektroničkom poštom od 9. ožujka 2015. Savjetodavni odbor pozvao je tužiteljicu na saslušanje predviđeno za 25. ožujka 2015.

14 Dopisom od 24. travnja 2015., tužiteljica je, na temelju članka 90. stavka 2. Pravilnika o osoblju, podnijela žalbu protiv, kao prvo, odluke o premještaju, s obzirom na to da ju je tijelo nadležno za sklapanje ugovora tom odlukom rasporedilo trajno, a ne privremeno, u Odjel za program posjetitelja; kao drugo, protiv rješenja od 4. veljače 2015., kojim je direktor GU-a za kadrovske poslove odlučio o zahtjevu za pomoć utvrdivši da je okončao taj postupak „u odnosu na svoje područje nadležnosti” i, kao treće, protiv odluke, donesene 11. travnja 2015., kojom je tijelo nadležno za sklapanje ugovora implicitno odbilo zahtjev za pomoć.

15 Dopisom od 20. kolovoza 2015., glavni tajnik, u svojstvu tijela nadležnog za sklapanje ugovora, odlučio je djelomično prihvatiti žalbu koju je tužiteljica podnijela 24. travnja 2015. Glede prerasporeda tužiteljice u Odjel za program posjetitelja, glavni tajnik podsjetio je da je to preraspoređivanje nužno privremeno te se mora održati za cijelo vrijeme trajanja upravne istrage, koja je još uvijek u tijeku, i, u biti, odbio argumente koje je tužiteljica iznijela protiv osnovanosti ili modaliteta mjere premještaja (u daljnjem tekstu: odluka od 20. kolovoza 2015.).

16 Suprotno tomu, glavni je tajnik u toj odluci od 20. kolovoza 2015. odlučio preinačiti odluku od 4. veljače 2015. u dijelu u kojem je direktor GU-a za kadrovske poslove u njoj pogrešno smatrao da je tijelo nadležno za sklapanje ugovora okončalo postupak koji se odnosio na zahtjev za pomoć. U tom smislu pojasnio je da će taj zahtjev za pomoć naknadno dovesti do konačne odluke direktora GU-a za kadrovske poslove i da, slijedom toga, suprotno tužiteljičinim tvrdnjama, nije donesena nijedna odluka o odbijanju zahtjeva za pomoć, tako da je njezina žalba o tom pitanju nedopuštena.

Činjenice nastale nakon podnošenja tužbe

17 Dopisom od 8. prosinca 2015., glavi direktor OU-a „Kadrovski poslovi” obavijestio je tužiteljicu da namjerava utvrditi da je zahtjev za pomoć nedopušten, nakon što Savjetodavni odbor, među ostalim, sasluša načelnika Audiovizualnog odjela i četrnaest drugih dužnosnika i članova osoblja tog odjela.

18 Glavni direktor je u biti smatrao da mu se, iako su se navodne činjenice ponavljale, ton koji je upotrebljavao načelnik Audiovizualnog odjela usmeno i u pisanoj korespondenciji koju je dostavila tužiteljica ne čini neprikladnim s obzirom na činjenični kontekst i s obzirom na radne uvjete kojima je bio podvrgnut taj odjel. Pojasnio je da, „iako se priznaje da je izražavanje katkad bilo iskreno i izravno, valja ipak utvrditi da nisu prekoračene razumne granice profesionalne rasprave između načelnika odjela i članova njegova osoblja. Ocijenio je, među ostalim, da su te riječi bile izrečene na službenim sastancima, na kojima se raspravljalo o organizacijskim poremećajima, tako da se može smatrati da su bile izrečene u okviru svakodnevnog upravljanja, u nastojanju da se riješe problemi koji su se većini članova odjela činili očitima. Glede elektroničke pošte koju je načelnik Audiovizualnog odjela poslao tužiteljici, glavni direktor OU-a „Kadrovski poslovi” ocijenio je da je očigledno da je njezina namjena bila ili poboljšati rad službe ili podsjetiti na njegove upute”, tako da, „ako se razmatraju u tom kontekstu, njihov sadržaj ne može se smatrati neprikladnim”.

19 Glavni direktor OU-a „Kadrovski poslovi” pozvao je tužiteljicu da, u skladu s člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje Europske unije o temeljnim pravima, podnese očitovanja u odnosu na njegovu namjeru da proglasi njezin zahtjev za pomoć neosnovanim te ju je pozvao da to učini, po svom izboru, bilo na razgovoru ili u pisanom obliku. Za obavještavanje glavnog direktora OU-a „Kadrovski poslovi” o svojoj namjeri u tom pogledu tužiteljici je bio dodijeljen rok do 20. prosinca 2015.

20 Dopisom od 17. prosinca 2015., savjetnik tužiteljice obavijestio je glavnog direktora OU-a „Kadrovski poslovi” da će tužiteljica podnijeti pisana očitovanja. Međutim, pozivajući se u tom pogledu na presudu od 23. rujna 2015., Cerafogli/ESB (T-114/13 P, EU:T:2015:678), zahtijevao je da se tužiteljici dostavi izvješće o istrazi koje je donio Savjetodavni odbor, a taj je zahtjev ponovio dopisom od 5. veljače 2016.

21 Dopisom od 9. veljače 2016., glavni direktor OU-a za kadrovske poslove dodijelio je tužiteljici rok do 1. travnja 2016. da podnese očitovanja glede njegove namjere da odbije zahtjev za pomoć. Usto joj je u odgovoru na njezin zahtjev da joj se dostavi izvješće o istrazi napomenuo da joj je Savjetodavni odbor poslao samo mišljenje u kojem je zaključeno da u tužiteljičinu slučaju nije bilo uznemiravanja. Suprotno tomu, nije joj dostavio izvješće, kakvo je navedeno u članku 14. internih pravila o uznemiravanju, jer takvo izvješće Savjetodavni odbor donosi samo u slučajevima kada navedeni odbor utvrdi postojanje uznemiravanja.

22 Odlukom od 3. lipnja 2016., glavni direktor OU-a za kadrovske poslove, djelujući u svojstvu tijela nadležnog za sklapanje ugovora, odbio je zahtjev za pomoć (u daljnjem tekstu: odluka od 3. lipnja 2016.). U toj je odluci, među ostalim, napomenuo da je tužiteljica bila potpuno i detaljno upoznata s razlozima zbog kojih je on namjeravao 8. prosinca 2015. odbiti zahtjev za pomoć. Međutim, podsjetio je da je obrada zahtjeva za pomoć isključivo u njegovoj nadležnosti i da Savjetodavni odbor u svezi s tim nema nikakvu ovlast za odlučivanje. Prema njegovu mišljenju, tužiteljica nema nikakvo subjektivno pravo na to da joj se dostavlja izvješće o istrazi, mišljenje ili zapisnici Savjetodavnog odbora.

23 Glede postupovnih nepravilnosti koje je navela tužiteljica, glavni direktor opće uprave za kadrovske poslove ocijenio je, među ostalim, da prosljeđivanjem u kopiji zahtjeva za pomoć Savjetodavnom odboru tužiteljica nije formalno podnijela tom savjetodavnom odboru pritužbu u smislu internih pravila o uznemiravanju.

24 Objašnjavajući da se 2. veljače 2015. obratio Savjetodavnom odboru, glavni direktor OU-a za kadrovske poslove ocijenio je da je kašnjenje koje je nastalo u obradi zahtjeva za pomoć i za istragu, osobito razdoblje od šest mjeseci i jedanaest dana za provođenje saslušanja, moguće objasniti nedostupnošću osoba koje je Savjetodavni odbor pozvao na saslušanje i razvrstavanjem osoblja Parlamenta na tri mjesta rada te složenošću predmeta, u okviru koje je trebalo saslušati veliki broj osoba.

25 Glede merituma, glavni direktor OU-a za kadrovske poslove zadržao je analizu koju je iznio u dopisu od 8. prosinca 2015. te je stoga odlučio da neće priznati da situacija koju je tužiteljica opisala potpada pod pojam uznemiravanja u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju.

Postupak

26 Tužbom koje je tajništvo Službeničkog suda Europske unije zaprimilo 17. studenoga 2015., tužiteljica je pokrenula ovaj postupak, koji je početno bio upisan pod brojem F-142/15.

27 Aktom koje je tajništvo Službeničkog suda Europske unije zaprimilo 29. siječnja 2016., Parlament je, na temelju članka 83. Poslovnika tog suda, podnio prigovor nedopuštenosti, glede kojega je tužiteljica 22. veljače 2016. podnijela očitovanja.

28 Dopisom tajništva od 28. travnja 2016., stranke su obaviještene o odluci Službeničkog suda, donesenoj na temelju članka 83. stavka 3. prvog podstavka njegova Poslovnika, da prigovor nedopuštenosti koji je istaknuo Parlament ispita zajedno s ocjenom o meritumu.

29 Parlament je tajništvu Službeničkog suda 6. lipnja 2016. podnio odgovor na tužbu, kojem je, među ostalim, priložio korespondenciju spomenutu u točkama 17. do 25. ove presude, a tužiteljica je 18. srpnja podnijela repliku.

30 Na temelju članka 3. članka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2016/1192 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o prijenosu na Opći sud nadležnosti za odlučivanje u prvom stupnju o sporovima između Europske unije i njezinih službenika (SL 2016., L 200, str. 137.), ovaj je predmet prenesen na Opći sud u stanju u kojem se nalazio 31. kolovoza 2016. te u njemu treba nadalje postupati u skladu sa Poslovnikom Općeg suda. Taj je predmet tako upisan pod brojem T-570/16 i dodijeljen prvom vijeću.

31 Nakon druge razmjene podnesaka koju je odobrio Službenički sud na temelju članka 55. svojeg Poslovnika, pisani dio postupka zaključen je na temelju Poslovnika Općeg suda.

32 Dopisom tajništva od 29. studenoga 2016., Opći je sud pozvao tužiteljicu, na temelju članka 90. stavka 1. svojeg Poslovnika, da mu navede je li, na temelju članka 90. stavka 2. Pravilnika o osoblju, podnijela žalbu protiv odluke od 3. lipnja 2016. i, ako jest, da mu dostavi primjerak te žalbe.

33 Dopisom poslanim tajništvu Općeg suda 13. prosinca 2016., tužiteljica je potvrdila da je 6. rujna 2016. podnijela takvu žalbu, čiju je kopiju podnijela.

34 Dopisom tajništva od 19. siječnja 2017., Opći je sud pozvao Parlament, na temelju članka 90. stavka 1. svojeg Poslovnika, da ga obavijesti kako je postupio po žalbi od 6. rujna 2016. i da mu, ako je tijelo nadležno za sklapanje ugovora izričito odlučilo o njoj, dostavi primjerak te žalbe.

35 Parlament je 1. veljače 2017. potvrdio Općem sudu da je izričito odlučio o žalbi od 6. rujna 2016. Dostavio je tako primjerak odluke od 4. siječnja 2017., kojom je glavni tajnik, u svojstvu tijela nadležnog za sklapanje ugovora, odbio tu žalbu.

36 Budući da stranke nisu zahtijevale održavanje rasprave na temelju članka 106. stavka 1. Poslovnika, Opći je sud, ocijenivši da je na temelju dokaza u spisu predmeta činjenično stanje dovoljno razjašnjeno, odlučio da će odluku donijeti bez usmenog dijela postupka.

Zahtjevi stranaka

37 Tužiteljica od Službeničkog suda zahtijeva da:

— poništi odluku, koja je prema njezinu mišljenju implicitno donesena 11. travnja 2015., kojom je tijelo nadležno za sklapanje ugovora odbilo zahtjev za pomoć;

— poništi odluku od 20. kolovoza 2015. o odbijanju žalbe od 24. travnja 2015.;

— naloži Parlamentu da plati naknadu štete, koju treba ex aequo et bono odrediti u iznosu od 50 000 eura, kao naknadu pretrpljene štete;

— naloži Parlamentu snošenje troškova.

38 Parlament od Službeničkog suda zahtijeva da:

— odbaci tužbu kao „očito nedopuštenu”;

— podredno, tužbu odbije kao neosnovanu;

— tužiteljici naloži snošenje troškova.

Pravo

Zahtjev za poništenje

39 Parlament je u svojem prigovoru nedopuštenosti u biti tvrdio da odluka od 4. veljače 2015. predstavlja akt kojim se nanosi šteta, a kojim je tijelo nadležno za sklapanje ugovora odgovorilo na zahtjev za pomoć. Ta odluka, donesena u roku za odgovor iz članka 90. stavka 1. treće rečenice Pravilnika o osoblju, predstavljala je prepreku kasnijem donošenju implicitne odluke o odbijanju toga zahtjeva, u ovom slučaju po isteku Pravilnikom o osoblju propisanog roka od četiri mjeseca za odgovor, koji je počeo teći 11. prosinca 2014., na dan podnošenja tog zahtjeva za pomoć. Odluka čiju zakonitost tužiteljica pobija stoga je nepostojeća.

40 Parlament je zatim, u svojem odgovoru na tužbu, naveo da odluka od 4. veljače 2015. u biti predstavlja prvi izričit odgovor tijela nadležnog za sklapanje ugovora na zahtjev za pomoć glede donesene mjere premještaja i pokretanja upravne istrage. Međutim, istaknuo je da je glavni tajnik u odluci od 20. kolovoza 2015. djelomično ukinuo tu odluku. Naime, glavni je tajnik smatrao da glavni direktor GU-a za kadrovske poslove još mora odlučiti, na temelju članka 24. Pravilnika o osoblju, o postojanju uznemiravanja koje navodi tužiteljica i da bi, prema tome, morao nužno ponovno odlučivati po zaključenju upravne istrage, što je naposljetku učinio u odluci od 3. lipnja 2016.

41 U svojim očitovanjima od 22. veljače 2016., tužiteljica je osporila analizu Parlamenta tvrdeći da je, na temelju članka 90. stavka 1. Pravilnika o osoblju, implicitna odluka nastupila, na temelju članka 90. stavka 1. treće rečenice Pravilnika o osoblju, zato što 11. travnja 2015. nije bilo izričitog odgovora Parlamenta glede postojanja uznemiravanja koje se navodi u zahtjevu za pomoć.

42 Istaknula je, s jedne strane, da je Parlament u odluci od 4. veljače 2015. s tim u svezi samo naveo da se glede uznemiravanja obratio Savjetodavnom odboru, potvrdivši da na taj dan nije bilo doneseno nikakvo stajalište tijela nadležnog za sklapanje ugovora kao odgovor na zahtjev tužiteljice u odnosu na postojanje navedenih činjenica i njihove kvalifikacije kao uznemiravanje u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju. S druge strane i ponajprije, glavni je tajnik u odluci od 20. kolovoza 2015. poništio odluku od 24. travnja 2015. u dijelu u kojem je tijelo nadležno sa sklapanje ugovora tvrdilo da je okončalo postupak glede zahtjeva za pomoć isključivo na temelju obraćanja Savjetodavnom odboru.

43 Tužiteljica je stoga, u očitovanjima od 22. veljače 2016., zaključila da bi, ako bi se potvrdilo stajalište Parlamenta, to značilo da bi za tijelo nadležno za sklapanje ugovora bilo dovoljno da se obrati Savjetodavnom odboru kako bi se oslobodilo obveze da, u roku od četiri mjeseca propisanom u Pravilniku o osoblju, odgovori na svaki zahtjev koji mu podnese zaposlenik, uključujući i zahtjev za pomoć na temelju članka 24. Pravilnika o osoblju.

44 U replici je tužiteljica posebice tvrdila da, „kad je podnijela [ovu] tužbu, njezini zahtjevi za poništenje bili su dopušteni, [i da su] tek nakon podnošenja te tužbe ti zahtjevi za poništenje postali bespredmetni, zbog zamjene odluke od 3. lipnja 2016. odlukom od 11. travnja 2015.”.

45 Valja najprije podsjetiti da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, postojanje akta kojim je osoba oštećena, u smislu članka 90. stavka 2. i članka 91. stavka 1. Pravilnika o osoblju, nužan uvjet dopuštenosti svake tužbe koju dužnosnici podnesu protiv institucije kojoj pripadaju (presude od 13. srpnja 1993., Moat/Komisija, T-20/92, EU:T:1993:63, t. 39., i od 6. srpnja 2004., Huygens/Komisija, T-281/01, EU:T:2004:207, t. 125., vidjeti također rješenje od 16. srpnja 2015., FG/Komisija, F-20/15, EU:F:2015:93, t. 41. i navedenu sudsku praksu).

46 S tim u svezi, kada se tijelu nadležnom za sklapanje ugovora ili, ovisno o slučaju, tijelu za imenovanje, na temelju članka 90. stavka 1. Pravilnika o osoblju podnese zahtjev za pomoć u smislu članka 24. Pravilnika o osoblju, ono mora, na temelju obveze pomoći i u slučaju nezgode koja je nespojiva s dužnošću brzine i brižnog postupanja službe, intervenirati svim potrebnim snagama i odgovoriti brzinom i pažnjom koju zahtijevaju okolnosti konkretnog slučaja kako bi se utvrdile činjenice i, kada se utvrdi uzrok, pronašla prikladna rješenja. U tu svrhu dovoljno je da dužnosnik ili službenik koji od svoje institucije traži zaštitu dostavi barem neke dokaze o stvarnosti napada za koje tvrdi da ih je pretrpio. U slučaju postojanja takvih elemenata, na instituciji o kojoj je riječ jest da poduzme odgovarajuće mjere, osobito da provede upravnu istragu kako bi utvrdila činjenice koje su dovele do pritužbe, u suradnji s njezinim podnositeljem (presude od 26. siječnja 1989., Koutchoumoff/Komisija, 224/87, EU:C:1989:38, t. 15. i 16.; od 25. listopada 2007., Lo Giudice/Komisija, T-154/05, EU:T:2007:322, t. 136., i od 6. listopada 2015., DH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, t. 87.).

47 Kada su iznesene optužbe za uznemiravanje, obveza pružanja pomoći sastoji se osobito od obveze uprave da ozbiljno, brzo i povjerljivo ispita zahtjev za pomoć zbog uznemiravanja i da podnositelja pritužbe obavijesti o ishodu njegove prijave (presude od 27. studenoga 2008., Klug/EMEA, F-35/07, EU:F:2008:150, t. 74.; i od 6. listopada 2015., CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, t. 88.).

48 Glede mjera koje treba primijeniti u situaciji koja je, poput one u ovom slučaju, obuhvaćena člankom 24. Pravilnika o osoblju, uprava pod nadzorom suda Europske unije raspolaže širokom diskrecijskom ovlašću prilikom izbora mjera i sredstava za primjenu članka 24. Pravilnika o osoblju (presude od 15. rujna 1998., Haas i dr./Komisija, T-3/96, EU:T:1998:202, t. 54.; od 25. listopada 2007., Lo Giudice/Komisija, T-154/05, EU:T:2007:322, t. 137., i od 6. listopada 2015., CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, t. 89.).

49 U ovom slučaju, nesporno je da je tijelo nadležno za sklapanje ugovora, u roku za odgovor iz članka 90. stavka 1. treće rečenice Pravilnika o osoblju, odgovorilo tužiteljici obavijestivši je o mjerama koje je, na temelju svoje zadaće pomoći, poduzelo kao odgovor na taj zahtjev za pomoć. Te mjere, koje su predstavljene u odluci od 4. veljače 2015. i čije je donošenje nužno podrazumijevalo da je tijelo nadležno za sklapanje ugovora smatralo da mu je bio predložen prima facie dokaz o stvarnosti činjenica koje potencijalno spadaju u okvir članka 12.a Pravilnika o osoblju, sastojale su se u biti u preraspoređivanju tužiteljice u okviru mjere premještaja i pokretanju upravne istrage koja je bila povjerena Savjetodavnom odboru.

50 Stoga je potrebno utvrditi može li se, bez obzira na donošenje izričite odluke tijela nadležnog za sklapanje ugovora od 4. veljače 2015., smatrati da je, na temelju članka 90. stavka 1. druge rečenice Pravilnika o osoblju, zbog nedonošenja stajališta tijela nadležnog za sklapanje ugovora o postojanju činjenica koje se navode, a koje navodno predstavljaju uznemiravanje u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju, u roku od četiri mjeseca od 11. prosinca 2014., dana podnošenja zahtjeva za pomoć, zaključiti da je donesena implicitna odluka, u ovom slučaju 11. travnja 2015., i da je ta implicitna odluka bila jednakovrijedna odbijanju tijela nadležnog za sklapanje ugovora da utvrdi postojanje navedenih činjenica i da ih kvalificira kao uznemiravanje u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju.

51 S tim u vezi Opći je sud, doduše, već utvrdio da, općenito, dopis kojim je zainteresirana osoba obaviještena da se njezin zahtjev razmatra ne znači prihvaćanje odnosnog zahtjeva, tako da, bez obzira na postojanje takvog informativnog dopisa, nepostojanje konačnog odgovora na izvorni zahtjev dužnosnika ili člana osoblja u roku predviđenom člankom 90. stavkom 1. Pravilnika o osoblju načelno znači implicitnu odluku o odbijanju zahtjeva od strane tijela nadležnog za sklapanje ugovora ili tijela za imenovanje, ovisno o slučaju (presuda od 3. srpnja 2012., Marcuccio/Komisija, T-594/10 P, EU:T:2012:336, t. 21.).

52 Međutim, glede zahtjeva za pomoć u smislu članka 24. Pravilnika o osoblju, podnesenog na temelju članka 90. stavka 1. Pravilnika o osoblju, zainteresirana osoba traži pomoć od svoje uprave zato da usvoji mjere radi popravljanja situacije.

53 Među mjerama koje tijelo nadležno za sklapanje ugovora ili tijelo za imenovanje može smatrati potrebnim usvojiti, kada smatra da je zainteresirana osoba podnijela prima facie dokaz o postojanju navedenih činjenica, nalazi se osobito odluka uprave o pokretanju upravne istrage radi utvrđivanja postojanja činjenica u suradnji s podnositeljem zahtjeva za pomoć.

54 U tom smislu, kada tijelo nadležno za sklapanje ugovora ili tijelo za imenovanje ne odgovori na zahtjev za pomoć iz članka 24. Pravilnika o osoblju u roku od četiri mjeseca predviđenom u članku 90. stavku 1. tog pravilnika, može se smatrati da je donesena implicitna odluka tog tijela kojom se odbija zahtjev za pomoć. Naime, u tom slučaju valja pretpostaviti da to tijelo nije smatralo da elementi podneseni u prilog zahtjevu za pomoć predstavljaju dovoljan prima facie dokaz postojanja navedenih činjenica, u ovom slučaju u svezi s navodnom povredom članka 12.a Pravilnika o osoblju, da bi postojala obveza pomoći. Utvrđenje postojanja takve implicitne odluke o odbijanju zahtjeva za pomoć

je stoga usko povezano s neusvajanjem mjera, od strane uprave, poput onih koje joj nalažu dužnost pomoći predviđenu u članku 24. Pravilnika o osoblju, jer u tom slučaju uprava implicitno, ali nužno, smatra da slučaj ne spada u područje primjene potonje odredbe.

55 Sud je u biti to utvrdio u točkama 41. i 42. presude od 25. listopada 2007., Lo Giudice/Komisija (T-154/05, EU:T:2007:322), koja se, kao što proizlazi iz točaka 9. do 23. ove presude, odnosi na situaciju u kojoj, u slučaju navodnog uznemiravanja, tijelo nadležno za sklapanje ugovora nije donijelo nijednu mjeru pomoći, u roku od četiri mjeseca za odgovor iz članka 90. stavka 1. Pravilnika o osoblju, kao odgovor na zahtjev za pomoć. U ovom predmetu se uprava odlučila pokrenuti upravnu istragu tek nakon što je zainteresirana osoba podnijela žalbu, a čije je rezultate saznala samo nekoliko dana prije donošenja odgovora na žalbu, koji je dala sedam mjeseci nakon podnošenja te žalbe.

56 Takva situacija razlikuje se, međutim, od one o kojoj je riječ u ovom predmetu u kojem je, kao odgovor na zahtjev za pomoć, tijelo nadležno za sklapanje ugovora ocijenilo da mu je podnesen dovoljan prima facie dokaz zbog kojega je potrebno pokrenuti upravnu istragu kako bi se utvrdilo jesu li navedene činjenice stvarno predstavljale uznemiravanje ili spolno uznemiravanje u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju.

57 Naime, u takvoj je situaciji nužno da se ta istraga provede do kraja kako bi uprava, na temelju nalaza izvješća o istrazi, mogla zauzeti konačno stajalište o tom pitanju, koje bi joj omogućilo ili da odbaci zahtjev za pomoć ili osobito da, kada su navodne činjenice dokazane i spadaju u područje primjene članka 12.a Pravilnika o osoblju, pokrenu stegovni postupak s ciljem, ako je to potrebno, primjene stegovnih sankcija prema navodnom uznemiravatelju (vidjeti u tom smislu presude od 11. srpnja 1974., Guillot/Komisija, 53/72, EU:C:1974:80, t. 3., 12. i 21.; od 9. studenoga 1989., Katsoufros/Sud, 55/88, EU:C:1989:409, t. 16., i od 12. srpnja 2011., Komisija/Q, T-80/09 P, EU:T:2011:347, t. 84.).

58 Međutim, prihvaćanje, u slučaju poput onog o kojem je riječ u ovom predmetu, da je 11. travnja 2016. donesena implicitna odluka tijela nadležnog za sklapanje ugovora, kojom je to tijelo utvrdilo da nije bilo uznemiravanja ili odbilo donošenje takvog zaključka značilo bi da bi se tijelu nadležnom za sklapanje ugovora pripisivalo, tijekom cijelog trajanja upravne istrage, privremeno stajalište prema kojem nije riječ o slučaju koji spada u okvir članka 12.a Pravilnika o osoblju.

59 Svrha upravne istrage je potvrditi ili opovrgnuti postojanje uznemiravanja u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju, tako da tijelo nadležno za sklapanje ugovora ne može prejudicirati ishod istrage te se od njega očekuje upravo to da ne zauzme stajalište, čak i implicitno, o postojanju navodnog uznemiravanja dok ne dobije rezultate upravne istrage. Drugim riječima, pokretanju upravne istrage svojstveno je da uprava ne zauzima stajalište preuranjeno i u biti na temelju jednostranog opisa činjenica navedenih u zahtjevu za pomoć jer ona mora, naprotiv, pridržati donošenje svojeg stajališta sve dok navedena istraga, koja mora biti provedena kontradiktorno, uz sudjelovanje navodnog uznemiravatelja (vidjeti u tom smislu presudu od 23. rujna 2015.), Cerafogli/ESB, T-114/13 P, EU:T:2015:678, t. 35. do 41.), žurno i u skladu s načelom razumnog roka, ne bude okončana.

60 S tim u svezi valja još pojasniti da je u takvom slučaju uprava i dalje obvezna provesti upravnu istragu do kraja, neovisno o tome je li navodno uznemiravanje u međuvremenu prestalo, a također i ako je podnositelj zahtjeva za pomoć ili navodni uznemiravatelj napustio instituciju (vidjeti u tom smislu presudu od 6. listopada 2015., CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, t. 122.).

61 Važnost provođenja upravne istrage do kraja je također u tome, s jedne strane, da eventualno priznanje tijela nadležnog za sklapanje ugovora nakon upravne istrage, eventualno provedene uz pomoć posebnog tijela koje odredi tijelo nadležno za sklapanje ugovora, kao što je Savjetodavni odbor, da je postojalo uznemiravanje može samo po sebi imati povoljan učinak u terapeutskom procesu oporavka uznemiravanog dužnosnika ili člana osoblja (presuda od 8. veljače 2011., Skareby/Komisija, F-95/09, EU:F:2011:9, t. 26.) i žrtva će ga, osim toga, moći upotrijebiti za eventualnu tužbu pred nacionalnim sudom, na koju se primjenjuje obveza pružanja pomoći tijela nadležnog za sklapanje ugovora na

temelju članka 24. Pravilnika o osoblju i pri čemu ta obveza ne prestaje završetkom razdoblja zaposlenja osobe o kojoj je riječ. S druge strane, provođenje upravne istrage sve do njezina kraja može, naprotiv, omogućiti opovrgavanje optužbi navodne žrtve, omogućujući prema tome ispravljanje svih povreda koje je takva optužba, ako se dokaže da je bila neutemeljena, mogla uzrokovati osobi koja se smatrala možebitnim uznemiravateljem tijekom istražnog postupka (presuda od 6. listopada 2015., CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, t. 123. i 124.).

62 Međutim, budući da Pravilnik o osoblju, suprotno odredbama tih propisa u stegovnom području, ne sadržava posebne odredbe glede roka u kojem uprava mora provesti upravnu istragu, među ostalim u svezi s uznemiravanjem, okolnost da je upravna istraga, pokrenuta kao odgovor na zahtjev za pomoć u roku od četiri mjeseca od podnošenja tog zahtjeva, i dalje u tijeku nakon isteka tog roka ne omogućuje da se upravi pripiše implicitna odluka kojom bi tijelo nadležno za sklapanje ugovora zanijekalo postojanje činjenica navedenih u zahtjevu za pomoć ili kojom bi se smatralo da one ne predstavljaju uznemiravanje u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju.

63 Slijedom toga, u ovom slučaju valja smatrati da je tijelo nadležno za sklapanje ugovora, kao odgovor na zahtjev za pomoć i u roku od četiri mjeseca propisanom u članku 90. stavku 1. trećoj rečenici Pravilnika o osoblju, usvojilo mjere iz članka 24. Pravilnika o osoblju, o čemu je tužiteljica obaviještena u odluci od 4. veljače 2015., te da je time prihvatio zahtjev za pomoć, čak i ako je ostalo dužno, nakon upravne istrage koju je odlučio pokrenuti i s obzirom na njezine rezultate, dostaviti zainteresiranoj osobi odgovor o tome jesu li činjenice navedene u prilog zahtjevu za pomoć utvrđene i, ako jesu, spadaju li u predmetnom slučaju u okvir pojma uznemiravanja u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju.

64 Međutim, u okolnostima ovog predmeta i kao što je tijelo nadležno za sklapanje ugovora utvrdilo u odluci od 20. kolovoza 2015., kojom je žalbu od 24. travnja 2015. u toj točki odbacilo kao nedopuštenu, dana 11. travnja 2015. nije donesena nikakva implicitna odluka o odbijanju zahtjeva za pomoć koju bi se moglo tumačiti kao zauzimanje stajališta tijela nadležnog za sklapanje ugovora kojim ono odbija kvalificirati činjenice navedene u tom zahtjevu kao uznemiravanje u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju.

65 To utvrđenje potvrđuje činjenica da je tijekom sudskog postupka donesena odluka od 3. lipnja 2016. kojom je tijelo nadležno za sklapanje ugovora točno zauzelo stajalište o tom pitanju odbivši kvalificirati navedene činjenice kao uznemiravanje u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju, među ostalim na temelju utvrđenja Savjetodavnog odbora s tim u svezi, kojemu je to tijelo povjerilo provođenje upravne istrage.

66 S obzirom na sva prethodna razmatranja, zahtjev za poništenje treba odbaciti kao nedopušten jer se odnosi na nepostojeću odluku.

Zahtjev za naknadu štete

67 U prilog svojem zahtjevu za naknadu štete tužiteljica tvrdi da joj je implicitno odbijanje zahtjeva za pomoć, koje je obuhvaćalo odbijanje tijela nadležnog za sklapanje ugovora da prizna kako činjenice navedene u tom zahtjevu spadaju u okvir pojma uznemiravanja u smislu članka 12.a Pravilnika o osoblju, uzrokovalo neimovinsku štetu. Ta je šteta povezana s tim da tijelo nadležno za sklapanje ugovora nije priznalo utemeljenost optužbi tužiteljice protiv načelnika Audiovizualnog odjela i da Savjetodavni odbor s tim u svezi nije poštovao članak 11. internih pravila glede uznemiravanja, u skladu s kojim je morao saslušati tužiteljicu u roku od deset dana od dana podnošenja zahtjeva za pomoć i provesti saslušanje osoba, u svojstvu svjedoka, u roku od mjesec dana od tog saslušanja podnositelja žalbe podnesene navedenom Savjetodavnom odboru. Tijelo nadležno za sklapanje ugovora, koje bi trebalo smatrati odgovornim za te nepravilnosti Savjetodavnog odbora, time je povrijedilo članak 41. Povelje o temeljnim pravima i nije postupilo u ovom slučaju u razumnom roku.

68 Parlament predlaže da se zahtjev za naknadu štete odbaci kao nedopušten, a u svakom slučaju odbije kao neosnovan.

69 S tim u svezi dovoljno je podsjetiti da zahtjeve za naknadu imovinske ili neimovinske štete treba odbiti ako su usko povezani sa zahtjevima za poništenje koji su sami odbačeni kao nedopušteni ili odbijeni kao neosnovani (presude od 6. ožujka 2001., Connolly/Komisija, C-274/99 P, EU:C:2001:127, t. 129.; od 14. rujna 2006., Komisija/Fernández Gómez, C-417/05 P, EU:C:2006:582, t. 51., i od 30. travnja 2014., López Cejudo/Komisija, F-28/13, EU:F:2014:55, t. 105.).

70 U ovom je slučaju zahtjev za naknadu štete usko povezan sa zahtjevom za poništenje, koji se odnosi na nepostojeću odluku tijela nadležnog za sklapanje ugovora.

71 U svakom slučaju, glede prigovora koji se odnosi na nerazumni rok u kojem je provedena upravna istraga, Opći je sud utvrdio da je tužiteljica takav prigovor i zahtjev za naknadu neimovinske štete koju je navodno pretrpjela po toj osnovi istaknula u žalbi podnesenoj 6. rujna 2016. protiv odluke od 3. lipnja 2016., koja je odbijena odlukom tijela nadležnog za sklapanje ugovora od 4. siječnja 2017. Stoga bi se taj prigovor i zahtjev za naknadu štete moglo istaknuti u prilog tužbi podnesenoj na temelju članka 270. UFEU-a protiv potonjih odluka.

72 S obzirom na prethodno navedeno, zahtjev za naknadu štete valja odbaciti kao nedopušten, a slijedom toga odbiti tužbu u cijelosti.

Troškovi

73 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Međutim, na temelju članka 135. stavka 2. Poslovnika Općeg suda, Opći sud može jednoj stranci, čak i ako je uspjela u postupku, naložiti snošenje troškova djelomično ili u potpunosti ako se to čini opravdanim na temelju njezina ponašanja, uključujući ponašanje prije pokretanja postupka, a posebno ako je drugoj stranci prouzročila troškove koje Opći sud smatra nepotrebnima ili nastalima zloupotrebom prava.

74 U ovom slučaju Opći sud primjećuje da je tužiteljica bila djelomično dovedena u zabludu glede donošenja implicitne odluke o odbijanju njezina zahtjeva za pomoć, kako sadržajem elektroničke pošte od 13. siječnja 2015. načelnika odjela za ljudske resurse tako i netočnim ili proturječnim odgovorima glavnog direktora OU-a za kadrovske poslove u njegovim dopisima od 4. veljače 2015. i 4. ožujka 2015. Međutim, činjenicu da su informacije koje je dostavilo tijelo nadležno za sklapanje ugovora pogrešne utvrdio je glavni tajnik u odluci od 20. kolovoza 2015. jer je potonji odbio žalbu od 24. travnja 2015. kao nedopuštenu u dijelu u kojem se odnosila na nepostojeću implicitnu odluku.

75 U tim okolnostima valja odlučiti da Parlament snosi vlastite troškove i da mu se nalaže snošenje polovice tužiteljičinih troškova.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (prvo vijeće),

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija.

2. Europski parlament snosi vlastite troškove i nalaže mu se snošenje polovice troškova H. F.

3. H. F. će snositi polovicu vlastitih troškova.

Pelikánová Nihoul Svenningsen

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 24. travnja 2017..

Potpisi